

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 141

гр. Варна, 22.03.2022 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, V СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и втори март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Марин Цв. Атанасов

Членове: Петър Митев
Деян Ив. Денев

като разгледа докладваното от Марин Цв. Атанасов Въззивно частно наказателно дело № 20223100600172 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 243 ал. VIII от НПК, инициирано с протест от А.Х., прокурор при РП Варна, срещу определение 5284/ 2021 г. на РС Варна, с което е отменено постановление за прекратяване на наказателното производство по ДП № 554/2021 год., по описа на 05 РУ-ОДМВР Варна, водено за престъпление по чл. 134 ал.1 т. 2 от НК

Излагат се съображения в подкрепа на оплакване срещу „...неправилността и необосноваността на съдебния акт, водещи до неговата незаконосъобразност“. Твърди се, че с пропускане на съда да даде указания, какви процесуално следствени действия да бъдат проведени, за да се изясни фактическата обстановка и да се установи обективната истина се ситuirат основания, неговият / на съда/ акт да бъде наречен *немотивиран и необоснован, а от там укорим и порочен*.

Протестът е допустим, доколкото е подаден от лице имащо такова право и в определения процесуален срок.

А що се отнася до становището на съда за допустимостта на фривно използваните изрази, тяхната основателност и относимост към производството, то ще бъде изразено в съобразителната част на въззивния акт.

Безспорно установено в практиката и доктрината е, че предпоставките за осъществяване на съдебен контрол върху постановлението на прокурора за прекратяване на наказателното производство и параметрите на тази императивно установена намеса на съдебния орган в подготвителната досъдебна фаза са уредени в процесуалния наказателен закон изчерпателно и лимитативно. Действащата уредба на този правен институт осигурява необходимия баланс между правата на обвиняемия, респективно пострадалия от престъплението, и функциите и правомощията на държавното обвинение в съответствие с фиксираните в основния закон фундаментални

конституционни принципи, касателно правата на личността (в този смисъл Решение № 7 от 16.12.2004 г. по к.д. № 6 от 2004 г. на Конституционния съд на Република България, пункт III, докладчик-съдия Лазар Груев).

Към проверявания съд е отправен упрек, че „дава оценка и на други доказателства, като в контекста на казаното от съда се сочи, че в цялост извода на прокурора за липса на престъпление е неправилен“ с което „излиза от рамките на своята компетентност делегирана му съгласно разпоредбите на НПК и навлиза във функциите делегирани на прокурора, съгласно разпоредбата на чл.46 от НПК, а именно, че той е органа на съдебната власт в процеса, комуто е дадено правомощието да повдига и поддържа обвинение.“

Вярно е, че прокурора- господар на досъдебна фаза на наказателното производство, безспорно не може да бъде принуден да разпорежда извършването на едно или друго следствено действие, да обвини някого или да внесе обвинителен акт срещу него.

Правомощията пък на съда в настоящото производство се свеждат до проверка на обосноваността и законосъобразността на прокурорските изводи, изложени в постановлението за прекратяване на делото. Тоест, съдът не бива да отговоря на въпроса, следва ли да се прекрати досъдебното производство и на какво основание, а на този, правилно ли прокурора го е прекратил или упражненото правомощие,, да не обвини някого и да не внесе обвинителен акт срещу него“ противоречи на закона . Указанията на съда, въпреки задължителни за изпълнение, са относно прилагането на закона, а не за това, какви доказателства да се съберат и какви следствени действия да се,, проведат“. И това е законосъобразно, а не „ укоримо или порочно“, каквото обвинение към проверявания акт прокурорът е отправил.

Настоящият въззивен състав намира, че в рамките на такова производство, първоинстанционният съд не е надхвърлил компетентността си с това, че е обсъдил всички събрани релевантни факти, за да си отговори, дали вътрешното убеждение на прокурора е изградено в съответствие с процесуалните изисквания.

Вътрешното убеждение, като мотив за вземане на решение е основен принцип в наказателния процес, но не е абстрактна категория.

Затова и законодателят, чрез чл. 14 от НПК, е забранил произволно формиране на вътрешното убеждение. То не само може, а и трябва да бъде изградено въз основа на посоченото и от прокурора обективно, всестранно и пълно изследване на доказателствения материал, съгласно ръководството на Закона.

И ако чрез процесуалния закон е предоставена възможност на съда да даде указания за правилното му приложение, то несъобразяването с тези указания не би могло да бъде аргументирано само с вътрешно убеждение в противното. То по скоро било могло да доведе до размисъл относно приложението на чл. 47 ал.2 във вр. с чл. 29 ал. 2 от НПК, тъй като формираното в противоречие с закона вътрешно убеждение се нарича предубеденост.

Така че, според въззивната преценка първоинстанционният съдебен състав не е иззел правомощията на прокурора, не е намекнал дори, че в конкретния случай той следва да изпълни Конституционните си задължения по чл. 127 т. 3, а е изразил споделяно като законосъобразно становище, че при наличието на доказателства за извършено престъпление от общ характер и обосновано предположение за извършител, наказателното производство не може да бъде прекратено.

Главният подлежащ на доказване факт е, осъществено ли е престъпление от общ характер и от кого. Прокурорът, като държавен обвинител, е приел за безспорно доказано, обратното, макар че при същите доказателства е приел, че са налице достатъчно данни за образуване на производството. Това той извел от собствения си анализ на наличните по делото доказателства.

Проверявайки постановлението, съдът също е анализирал доказателствените източници и е отбелязал, че закона изисква различен процесуален подход, /изключващ пренебрегването на безспорни доказателства за извършено престъпление от общ характер/, а и кои игнорирани данни биха помогнали за цялостно изясняване на обективната истина. За да се отговори на възражението на прокурора, че *„съдът не е посочил едно обстоятелство, поради което счита, че проведеното разследване не е обективно, всестранно или пълно“* въззивния състав изтъква, че подобен упрек към разследването проверяваният съд не е отправял. Отсъствието на потърсения от първоинстанционния съд отговор е на въпроса, защо след като са налице неопровергани доказателства в противната насока, прокурорът е приел, че деянието не е престъпно и необосновано е стигнал до незаконосъобразен извод, че производството следва да се прекрати. Напротив, анализирайки именно всестранното и пълно разследване, съдът индиректно е отговорил, обективни ли са правните изводи на прокурора и дали е игнорирал този принцип.

Тъй като естеството на производството предполага произнасяне по същество, във връзка със съдебен контрол за правилното приложение на закона в досъдебната фаза на производството, настоящият състав е длъжен да посочи, че за да бъде прекратено наказателното производство на избраното от прокурора фактическо основание, следва безспорно да се установи, че деяние не е извършвано въобще или че извършеното не е престъпно.

Недоказаността на обвинението е друга процесуална хипотеза, за която в настоящия случай няма основания. Друг е въпроса, че обвинение не е повдигано заради нареждане на прокурора, въпреки двукратно изразяваното становище на разследващия орган в обратната насока. Следва ли прокурорът да даде разрешение за привличане на дадено лице в качеството на обвиняем, или водещия досъдебното производство е процесуално задължен само да му докладва своето решение за достатъчността на доказателствата е въпрос, чийто ясен отговор не бива да бъде даван в рамките на това производство.

Не е излишно да бъде вметнато обаче, че във второто постановление, от 25 03 2021, с което се разпорежда с какво мнение да се

приключи делото и което мултиплицира съдържанието на първото, е добавено единствено, че в материалите по ДП няма проект на постановление за привличане в качеството на обвиняем. Такова основание за спиране или прекратяване на досъдебно производство процесуалният закон не познава, но пък отсъстващия проект бе разпознат на лист 58 от цитираните досъдебни материали. Общо казано, производството не било могло да бъде прекратено на посоченото от прокурора основание по чл. 243 ал.1 т. 2 от НПК и само заради това, че обвинение не е повдигано, за да бъде използвано недоказваното му за процесуална причина.

В протеста на прокурора е позициониран следния израз *„Ако искам да защита своя акт, трябва да принизя акта на съда, до този на долустоящата институция в лицето на Прокуратурата, но за съжаление следва да го направя, за да мога да обясня пред Вас, защо не съм съгласен с изводите направени и изложени в съдебния акт на РС Варна, като изложя мнението си относно събраните по делото доказателства, макар обсъждането на доказателства да няма място тук.“*

Въззивният състав признава невъзможност за вникване в смисъла на това витеавато изложение и значението му за аргументираността на протеста, както и каква е връзката между мнението на прокурора за неправилността на съдебния акт и лицето на Прокурорската институция, нито защо се налага да бъде принизван този акт, че да бъде изравнен с този на Институцията.

Ако това е неудачен опит за ирония или сарказъм, мястото му е в някоя от предназначените за това рубрики /напр. „Темида се смее“ / а не в разглеждания протест. Ако е прелюдия към мнение за превратно тълкуване на доказателствата от съда, то въззивният състав следва да го анализира.

Не е прав прокурорът, че обсъждането на доказателства няма място във въззивното производство. В него се проверява правилността на първоинстанционните изводи относно обосноваността на фактическите констатации. А без анализ на доказателствата това не може да бъде направено.

Въз основа на данните по делото съдът е приел от фактическа страна следното :

На 14.08.2019г. М. Г. пътувала към к.к. „Златни пясъци“ с лек автомобил марка „Ф.Ф.“ с рег. № ****, придружена от св.Й.И.П.. Отляво в съседната лента за движение до нейният автомобил се движел л.а. „М.“ с рег. № ****, управляван от Н.К.А.. В определен момент автомобилите достигнали до участък от пътя, в който лявата лента за движение се вливала в дясната и движението продължавало в една лента. А. опитал да се включи в движение в дясната лента, но не успял поради движещият се там автомобил, управляван от жалбоподателката. Всеки от водачите възприел действията на другия като неправилни. Малко по-късно Г. била застигната и изпреварена от автомобила на А., който спрял пред нея и я принудил също да спре. А. се приближил до превозното средство на жалбоподателката, отворил вратата и й отправил обиди, като й нанесъл и удар по лицето. Още същият ден Г. подала жалба във връзка със случая до началника на Пето РУ-Варна и след извършена проверка

било образувано досъдебно производство за престъпление по чл.131, ал.1, т.12 от НК, за причинена на Г. лека телесна повреда по хулигански подбуди.

Въз основа на тази фактология намерил, че правните изводи на прокурора по повод основанията за прекратяване на производството не могат да бъдат споделени.

Укорен е в това, че :

„ Не е обърнал внимание, че едни жени, които са в състояние на „уплаха“ от поведението на А., а едната и бивала ударена от него според нейните показания, вместо да се обаждат на тел. 112 и да повикат помощ, правят записи с телефон на случващото се.“

Това не може да бъде обективна оценка на доказателство, а съждение. Че моделът на поведение на свидетелките, /наречени пренебрежително с анекдотния идиом „ едни жени“/ , намиращи се в предизвикано от А. състояние на уплаха, което не бива да се поставя между кавички, е в противоречие с рецептата на прокурора за обаждане на тел.112, вместо заснемане на случващото се, не е основание за игнориране на показанията им.

„Съдът Не е обърнал внимание въобще на твърденията на А. и съпругата му по случая изложени в техните разпити, като е оценил казаното от тях по отношение на поведението на Г., като водач на МПС, едва ли не само, като „отправена усмивка от съседен автомобил“, което е довело до деянието на А.. Въпреки разясненията на наблюдаващия прокурор, какво представлява пътния участък, по който са се движили колите на Г. и А., какво е последвало от поведението на пострадалата Г. и как то не е довело до ПТП, само поради късмета на А. и возещите се в неговия автомобил съпруга и дете, действията на Г. в тази насока / жестове в смисъл „ айде махай се оттука“ / описани в показанията на А. и съпругата му, са останали извън вниманието на съда“.

Прокурорът е вменил нарушение на съда, заради това че не се е съобразил с разясненията му за поведението на водачите на МПС и късмета на А., като единствена причина за ненастъпване на ПТП. А за това твърдение, според въззивния състав, има две причини- или прокурорът не е чел съдържанието на обжалваното определение или е предположил, че ревизиращия съд няма да го прочете. Защото на цял абзац от 13 реда, намиращ в средата на втория лист от проверявания съдебен акт е аргументирано несъгласието на съдията с прокурорските изводи в тази насока. Повече от ясно е посочено, че раздразненото състояние, независимо дали и от кого е предизвикано, не е основание за саморазправа. Не е премълчано и това, че „едната жена“ се е движила по път с предимство и че прокурора ѝ е вменил несъществуващо в ЗДвП задължение да пропусне водач, който преценил че следва да отнеме предимството, за да се престрои незабавно в заеманата от нейното превозно средство лента. Ако е съществувала пътна ситуация, която е могла да прерасне в опасност, то тя е предизвикана от водача, управляващ МПС в нарушение на правилата за движение по пътищата. Какво е представлявал пътния участък е ясно и без

разясненията на прокурора. Лентата за първоначалното движение на А. не е свършила внезапно, а той е бил длъжен да съобрази с повелите на специалния закон, указващ му ДЪЛЖИМО поведение. Тук може да се каже и че въпроса, не е ли представлявало самото управление на МПС от „късметлията“ А., хулиганство по смисъла на чл. 325 ал. 3 от НК не е изследван.

Именно това е наложило и описаното в протеста обширно обсъждане на съставомерността на деянието му като хулиганство, за да се обоснове, че след като извършеното е хистоматиен пример на такова престъпление, то наказателното производство не бива да бъде прекратявано.

„Делото е веднъж прекратявано и акта на съда е бил отменен от друг съдебен състав. Тогава прокурора не е протестираше срещу този акт, като изцяло е изпълнил указанията на съда, в това число и призоваването на пострадалата Г. за съпоставяне в очна ставка с А.. Последната категорично отказва да стори това и да допринесе за изясняване на фактическата обстановка и установяване на обективната истина. Причината за това остана неизяснена и в сферата на желанията на лицето, заради което се води досъдебното производство.“

Тук въззивния състав няма какво да отбележи, освен че не съдебния акт, а подобен наратив трябва да се нарече укорим. А заради заключителната му част може да се рече и че създава съмнение в непредубедеността на прокурора. Досъдебното производство не се води *Intuitu personae*, макар че конституционно право на „лицето“ е да иска защита на нарушените си права или законни интереси и не може да бъде укорено в това, че е осъществило правото си. Така че досъдебното производство се е водило, не заради лицето, а защото оправомощения с право на преценка орган е приел, че са налице законен повод и достатъчно данни за започването му. А причината, заради която би трябвало да се води наказателно производство е посочена в част първа, глава първа, член първи от българския НПК и тя е разкриване на престъпления, наказване на виновни и правилно приложение на закона.

Макар че акцента в това повествование да е поставен върху това, че прокурорът е пропуснал да се възползва от възможността за атакуване на първия отменителен акт, с него се навежда внушение, че и след изпълнение на всички съдебни указания изводът му за непрестъпност на деянието не може да бъде променен. С това въззивния състав не е съгласен. Ако прокурорът бе изпълнил дадените му тогава указания, настоящото производство не би съществувало, тъй като съдът още тогава е посочил, че деянието е престъпно, поради което извода на прокурора в обратната насока е неправилен.

Не може да бъде отминат безмълвно и че използвайки тавтологичния юридически сленг „ноторно известно“ прокурорът е изразил становището си че *„подобни случаи при управление на МПС не са чужди на народопсихологията ни и са почти ежедневни в пътния трафик, поради което намирал че целта на А. не би могла да се определи като такава да извърши непристойно действие с цел да изрази явно неуважение към обществото. Относно пристойността на действията на А. и уважението му*

към обществените порядки съдът вече взе отношение, но изявлението, че едва ли не обичая тушира правото изказано по този начин, граничи с цинизъм. Може и да е общоизвестно известно, че автомобилното хулиганство или свързаните с него действия за последваща саморазправа са чести явления, но те следва да се санкционират по начин, че да престанат да бъдат ежедневни явления в пътния трафик, вместо да бъдат negliжирани по посочения начин и то от представител на орган на съдебната власт, призван да брани законността. Ако приемем, че народопсихологията на даден етнос може и да не е чуждо извършването на тежки престъпления против личността или собствеността, то следва ли, по логиката на прокурора, тяхната декриминализация?

В заключение, според въззивната преценка, първоинстанционният акт не е немотивиран и необоснован, а още по малко укорим и порочен.

Мотивиран той е, защото с него подробно са изложени фактическите и правни съображения за взетото решение за отмяна на прокурорското постановление. Обоснован е пък, защото фактическите положения, приети от съда за установени се подкрепят от доказателствата по делото. Така че, укор към този акт не може да бъде отправян, защото порок там липсва, /ако под „порочен“ прокурорът е имал предвид „страдащ от неотстраним процесуален недостатък“. За другите значения на думата „порочен“ съдът не дължи нито проверка, нито отговор/ А относно това, дали акта е „неправилен, необоснован, а в този смисъл – незаконосъобразен“, добавя следното:

Термините, в което се включват значенията на други думи, се наричат родови понятия, респективно, тези с по-тясно значение, включено в значението на едно родово понятие, се наричат видови понятия. За яснота следва да се даде пример: Според процесуалния закон, въззивният съд проверява правилността на невлязлата в сила присъда. Това той прави, като преценява нейните обоснованост, съобразеност с материалния и процесуалния закони /тоест законосъобразност/ и справедливостта на отмерената санкция. Тоест акта ще е неправилен, / родово понятие/, ако бъде необоснован, незаконосъобразен или явно несправедлив /видови понятия/.

Правилността на постановлението за прекратяване са проверява чрез съдебна преценка за обоснованост и законосъобразност на направените правни изводи. В този ред на мисли, съдът, анализирайки фактите и правото е приел прокурорския акт за **ненапълно обоснован**, тъй като фактическата обстановка прокурорът е описал, без да посочи защо е игнорирал част от доказателствения материал, а **незаконосъобразен**, защото от фактите се извлича правен извод, че е осъществен състав на престъпление от общ характер, тоест, че не са налице основанията по чл.243 ал. 1 от НПК.

С оглед на изложеното и като намира, че проверявания съдебен акт е обоснован, законосъобразен, мотивиран, неукорим и непорочен, тоест **правилен**, настоящият въззивен състав,

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА определение № 65 от 19 01 2022 г. по ЧНД № 5284 по опис на РС Варна за 2021г.

ПРЕПИС от определението да се изпрати и на М. К. Г..

Определението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____